

Μέρος Γ | ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

11 | Αδικήματα και αγορά ναρκωτικών

ΣΥΝΟΨΗ

Κατηγορίες για αδικήματα σχετικά με τα ναρκωτικά

Σύμφωνα με τα στοιχεία των Αρχών Επιβολής του Νόμου, το 2021 ο αριθμός των κατηγορηθέντων ατόμων και των υποθέσεων για παραβάσεις του Νόμου Περί ναρκωτικών (χρήση, παραγωγή, διακίνηση) ανήλθαν στα 16.141 άτομα μέσα από 11.978 υποθέσεις. Μετά την αυξητική πορεία κατά τη δεκαετία 2010-2019, το 2021 ο αριθμός των υποθέσεων και των κατηγορηθέντων εμφανίζεται μειωμένος, γεγονός που θα πρέπει να ερμηνευτεί λαμβάνοντας υπόψη και τις συνθήκες που επικρατούσαν λόγω της πανδημίας covid19.

Όσον αφορά τους ανήλικους, σύμφωνα με τα στοιχεία της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων, το 2021 εισήχθησαν σε δίκη στα Δικαστήρια Ανηλίκων Αθηνών συνολικά 79 κατηγορούμενοι ανήλικοι, με την κατηγορία ότι τέλεσαν παράβαση του νόμου Περί ναρκωτικών, ενίοτε σε συνδυασμό και με άλλη πράξη. Ακολουθώντας τη μείωση που είχε καταγραφεί ήδη από το 2020 (94 άτομα), ο αριθμός των κατηγορηθέντων ανηλίκων για το 2021 αποτελεί τον χαμηλότερο της τελευταίας 10ετίας. Και στην περίπτωση αυτή, η μείωση θα πρέπει να ερμηνευθεί λαμβάνοντας υπόψη ότι λόγω της πανδημίας covid19, αναστάλη η λειτουργία του Δικαστηρίου για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά τη διετία 2020-2021.

Κρατούμενοι για αδικήματα σχετικά με τα ναρκωτικά

Ο συνολικός αριθμός των κρατουμένων για παράβαση του Νόμου Περί ναρκωτικών παρουσιάζει μικρή αλλά σταθερή αύξηση κατά την πενταετία 2017-2021, μετά τη διαρκή μείωση κατά τη χρονική περίοδο 2010-2016, διατηρώντας ίδια ποσοστιαία επίπεδα στο σύνολο των κρατουμένων.

Αγορά ναρκωτικών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, οι κατασχεθείσες ποσότητες ηρωίνης παρουσίασαν διακυμάνσεις τα τελευταία 7 χρόνια (2015-2021). Ωστόσο, οι κατασχεθείσες ποσότητες κοκαΐνης αν και παρουσιάστηκαν μειωμένες κατά 39% το 2021 σε σύγκριση με το 2020, εξακολουθούν να παραμένουν σε υψηλά επίπεδα. Οι κατασχέσεις επεξεργασμένης (ρητίνη) και ακατέργαστης (φυτικής) κάνναβης το 2021 παρουσίασαν μικρή αύξηση (4,5% σε σύγκριση με το 2020), ωστόσο παραμένουν σε χαμηλό επίπεδο σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη (2017-2019).

Η συνολική ποσότητα κάνναβης που κατασχέθηκε στη χώρα μας το 2021 διατηρήθηκε σε παρόμοια επίπεδα με το 2020. Από την άλλη πλευρά, οι κατασχεθείσες ποσότητες φυτών κάνναβης για το έτος αναφοράς αυξήθηκαν σημαντικά (65%) συγκριτικά με το 2020.

Λαμβάνοντας υπόψη την παρεκτροπή των φαρμακευτικών ουσιών στην παράνομη αγορά, κατά το έτος αναφοράς σημειώθηκε σημαντική αύξηση στις κατασχεθείσες ποσότητες ηρεμιστικών δισκίων συγκριτικά με το 2020 λόγω μίας πολύ μεγάλης κατάσχεσης μετά τη σύλληψη μιας οργανωμένης εγκληματικής οργάνωσης που εμπλέκονταν στην παράνομη διακίνηση φαρμάκων.

Το 2022 σημαντική αύξηση παρατηρήθηκε στις κατασχεθείσες ποσότητες συνθετικών κανναβινοειδών (10.891,35 γρ.) συγκριτικά με το 2021 (1.238,5 γρ.). Επιπλέον, οι κατασχεθείσες ποσότητες συνθετικών καθινόνων και κεταμίνης αυξήθηκαν κατά το έτος αναφοράς συγκριτικά με τα δύο προηγούμενα έτη (2021, 2020), ενώ μείωση σημειώθηκε στις κατασχεθείσες ποσότητες τραμαδόλης σε σχέση με την προηγούμενη 2ετία.

Η μέγιστη περιεκτικότητα σε δραστική ουσία στα δείγματα ηρωίνης κατά το έτος 2021 ήταν 56,6% αυξημένη συγκριτικά με το έτος 2020 (43,8%), διατηρώντας όμως την ανακοπή της αυξανόμενης

τάσης που διαγραφόταν την τριετία 3ετία (2017: 62,4%, 2018: 68,9%, 2019: 77,6%)—ενδεικτικό και αυτό της διατάραξης της αγοράς της ηρωίνης λόγω της πανδημίας covid19. Η μέση περιεκτικότητα σε δραστική ουσία των δειγμάτων κοκαΐνης κατά το έτος 2021 ήταν 86,8%, αισθητά αυξημένη συγκριτικά με την αντίστοιχη τιμή του 2020 (63,6%), με πιθανή ερμηνεία της εν λόγω αύξησης τις μεγάλες κατασχεθείσες ποσότητες κοκαΐνης στη διετία 2020-2021.

Από το 2014 και μετά η μέγιστη λιανική τιμή της ηρωίνης έχει παραμείνει σταθερή στην τιμή των 30 ευρώ/γραμμάριο (φθηνότερη μέγιστη λιανική τιμή μετά το 2002), μετά την τιμή των 80 ευρώ/γραμμάριο την οποία είχε λάβει το 2008. Η μέγιστη λιανική τιμή πώλησης της κοκαΐνης σταθεροποιήθηκε μετά το 2016 στα 120 ευρώ/γραμμάριο, όπως και η ελάχιστη λιανική τιμή πώλησής της για το ίδιο χρονικό διάστημα στην τιμή των 60 ευρώ/γραμμάριο. Επιπλέον, η μέγιστη τιμή πώλησης της κατεργασμένης κάνναβης έχει σταθεροποιηθεί από το 2015 στα 35 ευρώ/γραμμάριο.

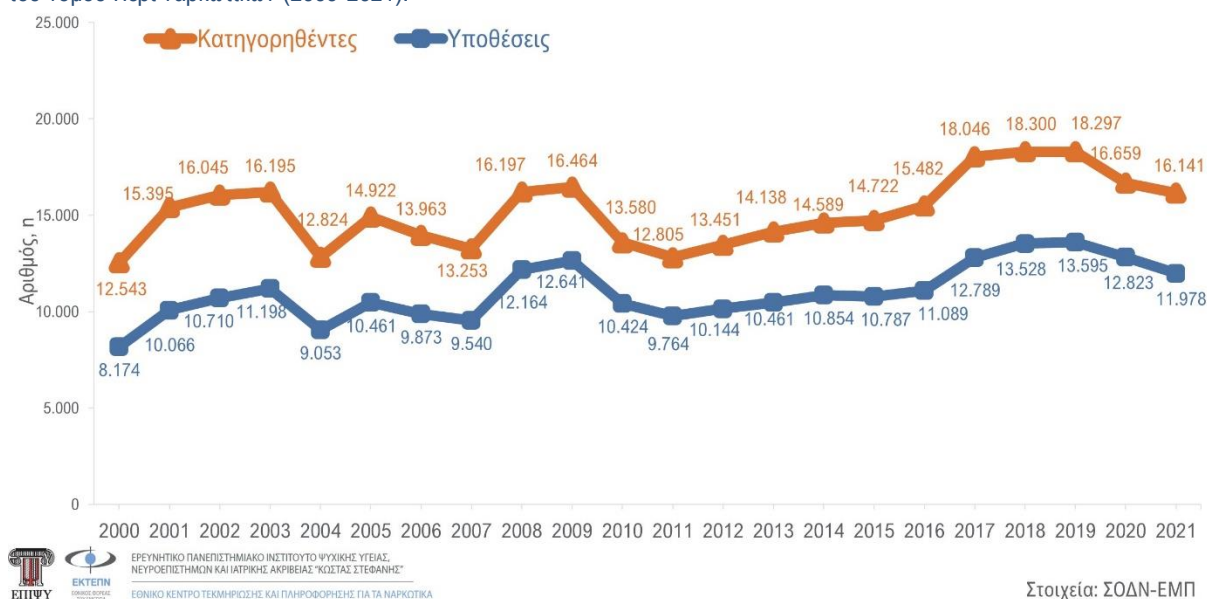
Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα του Εθνικού Δικτύου του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) του ΕΚΤΕΠΝ που αποτελείται από τα τοξικολογικά εργαστήρια, τις Αρχές Επιβολής του Νόμου και τις υπηρεσίες θεραπείας της ουσιοεξάρτησης και μείωσης της βλάβης της χώρας, το 2022, δώδεκα νέες ψυχοδραστικές ουσίες ταυτοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χώρα μας, μεγαλύτερος αριθμός σε σχέση με την προηγούμενη 2ετία (2020-2021).

11.1 Αδικήματα σχετικά με ναρκωτικά

11.1.1 Κατηγορίες για αδικήματα σχετικά με ναρκωτικά

Το 2021 οι ελληνικές Αρχές Επιβολής του Νόμου³⁷ απήγγειλαν κατηγορίες εις βάρος **16.141 ατόμων** για χρήση, παραγωγή / καλλιέργεια, διακίνηση και άλλες κατηγορίες παραβάσεων που αφορούν τα ναρκωτικά με βάση τον ισχύοντα Νόμο (κωδικοποίηση 4139/2013). Μετά την αυξητική πορεία κατά τη δεκαετία 2010-2019, το 2021 ο αριθμός των υποθέσεων και των κατηγορηθέντων εμφανίζεται μειωμένος (Γράφημα 11.1), γεγονός που θα πρέπει να ερμηνευτεί λαμβάνοντας υπόψη και τις συνθήκες που επικρατούσαν λόγω της πανδημίας covid19.

Γράφημα 11.1: Διαχρονικές τάσεις στον αριθμό α) κατηγορηθέντων και β) υποθέσεων για αδικήματα σχετικά με αδικήματα του νόμου Περί ναρκωτικών (2000-2021).

11.1.2 Παραβάσεις για αδικήματα σχετικά με ναρκωτικά από ανήλικους

Με βάση την επεξεργασία των δικαστικών αποφάσεων του ημερολογιακού έτους 2021 (Ιανουάριος 2021-Δεκέμβριος 2021), εισήχθησαν σε δίκη στα Δικαστήρια Ανηλίκων Αθηνών συνολικά **79 κατηγορούμενοι ανήλικοι** (66 υποθέσεις), με την κατηγορία ότι τέλεσαν παράβαση του νόμου Περί ναρκωτικών, ενίοτε σε συνδυασμό και με άλλη πράξη. Ακολουθώντας τη μείωση που είχε καταγραφεί ήδη από το 2020 (94 άτομα σε 76 υποθέσεις), ο αριθμός των κατηγορηθέντων ανηλίκων για το 2021 αποτελεί το χαμηλότερο της τελευταίας 10ετίας. Και στην περίπτωση αυτή, η μείωση θα πρέπει να ερμηνευθεί λαμβάνοντας υπόψη ότι λόγω της πανδημίας covid19, ανεστάλη η λειτουργία του Δικαστηρίου για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά τη διετία 2020-2021.

11.1.3 Κρατούμενοι για αδικήματα σχετικά με ναρκωτικά

Ο αριθμός των παραβατών του νόμου Περί ναρκωτικών την 1η Ιανουαρίου του 2021 ανήλθε στους **2.412 κρατούμενους**, επί συνόλου 11.379. Όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 11.2, ο συνολικός αριθμός των κρατούμενων για παράβαση του νόμου Περί ναρκωτικών παρουσιάζει μικρή αλλά σταθερή αύξηση κατά την πενταετία 2017-2021, μετά τη διαρκή μείωση κατά τη χρονική περίοδο 2010-2016, διατηρώντας ίδια ποσοστιαία επίπεδα στο σύνολο των κρατούμενων.

³⁷ Ελληνική Αστυνομία, Τελωνειακή Υπηρεσία, Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων, Λιμενικό Σώμα.

Γράφημα 11.2: Διαχρονικές τάσεις α) στο συνολικό αριθμό των κρατουμένων¹ στις φυλακές (ανεξαρτήτως αδικήματος) και β) στον αριθμό και γ) το ποσοστό των κρατουμένων για αδικήματα του νόμου Περί ναρκωτικών (2004-2022).

* Η πληροφορία για τον αριθμό των κρατουμένων από το 2011 και μετέπειτα προσδιορίστηκε στις 1.1.2011-2022, ενώ για τα προηγούμενα έτη ο προσδιορισμός γινόταν στις 1.12.2000-2010.

Στοιχεία: Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής-Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

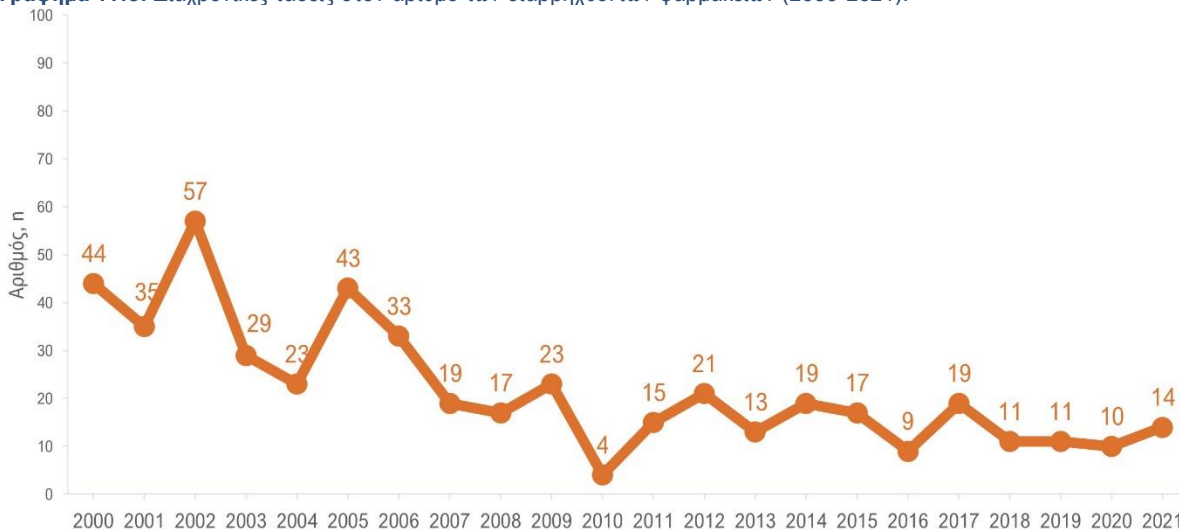

¹ Η πληροφορία για τον αριθμό των κρατουμένων από το 2011 και μετέπειτα προσδιορίστηκε στις 1.1.2011-2022, ενώ για τα προηγούμενα έτη ο προσδιορισμός γινόταν στις 1.12.2000-2010.

11.1.4 Άλλη παραβατικότητα σχετική με τα ναρκωτικά

Δείκτη της σχετιζόμενης με τα ναρκωτικά παραβατικότητας αποτελεί ο αριθμός των *διαρρηχθέντων φαρμακείων*. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας, κατά το έτος 2021 καταγράφηκαν παραβάσεις σε **31 φαρμακεία**. Γράφημα 11.3 απεικονίζεται η κατανομή των διαρρηχθέντων φαρμακείων για το χρονικό διάστημα 2000-2021.

Γράφημα 11.3: Διαχρονικές τάσεις στον αριθμό των διαρρηχθέντων φαρμακείων (2000-2021).

Στοιχεία: Ελληνική Αστυνομία

Ο αριθμός των *τροχαίων ατυχημάτων* τα οποία οφείλονται σε χρήση ναρκωτικών ουσιών αποτελεί συμπληρωματική ένδειξη της σχετιζόμενης με τα ναρκωτικά παραβατικότητας. Τα οριστικοποιημένα στοιχεία της Διεύθυνσης Τροχαίας Αστυνόμευσης του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας για την περίοδο 2007-2021 παρουσιάζονται στο Γράφημα 11.4. Όπως παρατηρείται, αν και το σύνολο των οδικών ατυχημάτων μειώνεται κατά τη δεκαετή περίοδο 2011-2020, το 2021 σημειώνεται μικρή αύξηση, καθώς και μια αναλογική αύξηση στον αντίστοιχο αριθμό οδικών ατυχημάτων λόγω χρήσης ναρκωτικών ουσιών.

Γράφημα 11.4: Διαχρονικές τάσεις α) στον συνολικό αριθμό οδικών ατυχημάτων και τροχαίων (ανεξαρτήτως αιτίας) και β) στον αριθμό των οδικών ατυχημάτων και τροχαίων λόγω χρήσης ναρκωτικών ουσιών (2007-2021).

ΕΠΙΦΥ
ΕΚΤΕΠΝ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ "ΚΟΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ"
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Στοιχεία: Ελληνική Αστυνομία

11.2 Η παράνομη αγορά των ναρκωτικών

11.2.1 Κατασχέσεις ναρκωτικών ουσιών

Το ΣΟΔΝ-ΕΜΠ συλλέγει στοιχεία από όλες τις Αρχές Επιβολής του Νόμου, τα οποία αφορούν τις κατασχεθείσες ποσότητες ναρκωτικών ουσιών, τους συνηθέστερους τρόπους διακίνησής τους, καθώς και τις χώρες παραγωγής και προέλευσής τους. Στον Πίνακα 11.1 παρουσιάζονται οι κατασχέσεις διαφόρων ουσιών κατά το χρονικό διάστημα 2012-2021.

Πίνακας 11.1: Κατασχεθείσες ποσότητες ναρκωτικών ουσιών (2012-2021).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ηρωίνη (kg)	331	235	2.528	567	219	359	207	403	300	364
Κοκαΐνη (kg)	201	706	297	102	166	235	166	953	1.787	1.086
Κάναβη1 (kg)	22.428	20.950	19.603	2.804	13.018	31.191	20.199	19.102	9.908	10.363
Φυτά κάνναβης (δενδρύλλια)	34.040	23.008	52.284	60.922	55.705	46.907	59.090	72.732	61.273	101.360
Μεθαδόνη (δισκία)	1.137	694	53	3.803	698	898	310	228	191	96
Συνθετικά ναρκωτικά ² (δισκία)	3.253	34.759	102.999	315	9.522	566	62.762	169.269	519.306	590
LSD (δόσεις)	104	186	99	812	455	221	248	501	196	1.232
Ηρεμιστικά (δισκία)	123.347	130.847	49.045	65.340	57.043	52.493	42.317	36.555	47.567	738.106

¹ Συμπεριλαμβάνονται οι κατασχέσεις κατεργασμένης και ακατέργαστης κάνναβης.

² Συμπεριλαμβάνονται τα δισκία αμφεταμινών και Έκστασης.

ΠΗΓΗ: ΕΚΤΕΠΝ 2023 (Στοιχεία: ΣΟΔΝ-ΕΜΠ).

Η ηρωίνη είναι το πιο διαδεδομένο οπιοειδές στην Ευρωπαϊκή αγορά ναρκωτικών. Η Ελλάδα αποτελεί κατεξοχήν ενδιάμεση χώρα (transit) διακίνησης μεγάλων ποσοτήτων ηρωίνης που παράγονται στην Ασία και προορίζονται για την Ευρώπη μέσω του νότιου Βαλκανικού Άξονα. Σημειώνεται, ότι η χώρα αποτελεί και τόπο προορισμού ηρωίνης για εγχώρια κατανάλωση. Η συνολική ποσότητα ηρωίνης που κατασχέθηκε στη χώρα μας από τις αρχές επιβολής του Νόμου κατά το έτος 2021 ήταν 364 κιλά (Πίνακας 11.1), αυξημένες ποσότητες συγκριτικά με το έτος 2020.

Η διακίνηση και εισαγωγή ηρωίνης στη χώρα κατά τα έτη 2020-2021 πραγματοποιήθηκε με τη χρήση των ακόλουθων τρόπων και μέσων:

- Οχήματα ιδιωτικής χρήσεως με συσκευασίες τοποθετημένες στο χώρο των αποσκευών ή σε διάφορα σημεία εσωτερικά των οχημάτων, τόσο στα μηχανικά μέρη αυτών, όσο και σε ειδικές κρύπτες, οι οποίες κατασκευάστηκαν για αυτό το σκοπό.
- Φορτηγά οχήματα και λεωφορεία, μέσα σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες ή στο χώρο του φορτίου, εισάγουν μέσω των Ελληνοτουρκικών συνόρων, τις προς διακίνηση ποσότητες από την Τουρκία.
- Αεροπορικώς: μέσω των Διεθνών Αερολιμένων της χώρας, με τις ποσότητες να αποκρύπτονται στις αποσκευές επιβατών.
- Ταχυδρομικά δέματα: μέσω ταχυδρομείου και εταιρειών ταχυμεταφορών.

Η κοκαΐνη είναι η δεύτερη πιο διαδεδομένη παράνομη ουσία στην Ευρώπη, μετά την κάνναβη. Η συνολική ποσότητα **κοκαΐνης** που κατασχέθηκε στη χώρα μας από τις Αρχές Επιβολής του Νόμου το έτος 2021 ήταν 1.086 κιλά (Πίνακας 11.1). Όπως παρατηρείται, οι ποσότητες οι οποίες κατασχέθηκαν για τρίτη συνεχόμενη χρονιά διατηρούνται στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 10 ετών. Οι μεγαλύτερες ποσότητες κατασχέθηκαν από την Ελληνική Αστυνομία.

Τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν στη διακίνηση, εισαγωγή κοκαΐνης στη χώρα κατά τη διάρκεια των ετών 2020-2021 είναι τα ακόλουθα:

- Φορτηγά πλοία, όπου η ποσότητα κοκαΐνης αποκρύπτεται επιμελώς είτε μέσα στο χώρο ψύξης ή στο νόμιμο φορτίο (π.χ. κιβώτια με φρούτα, ψάρια), είτε σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες των εμπορευματοκιβωτίων.
- Αεροπορικώς μέσω επιβατών-μεταφορέων (αποσκευές, ενδοσωματικά) από Νότια Αμερική και Ευρώπη στην Ελλάδα.
- Ταχυδρομικά δέματα: μέσω ταχυδρομείου και εταιρειών ταχυμεταφορών
- Με οχήματα ιδιωτικής χρήσεως ή φορτηγά δημοσίας χρήσεως προερχόμενα από γειτονικές χώρες, είτε σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες, είτε στις αποσκευές επιβαίνοντων.

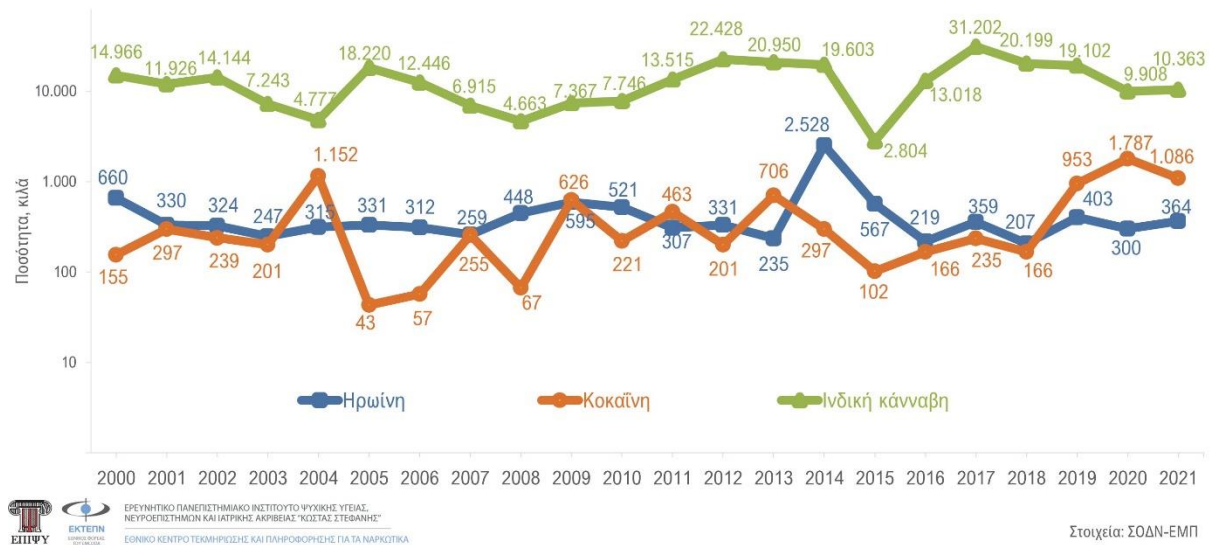
Συνδυάζοντας τις κατασχέσεις στις ποσότητες ηρωίνης και κοκαΐνης, μπορούμε να τις εκλάβουμε ως ένδειξη του ότι η πανδημία επηρέασε τόσο την αγορά της ηρωίνης (μείωση) όσο εκείνη της κοκαΐνης (αύξηση), κάτι που παρατηρήθηκε και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η συνολική ποσότητα **κάνναβης** που κατασχέθηκε στη χώρα μας το 2021 διατηρήθηκε σε παρόμοια επίπεδα με το 2020 (Πίνακας 11.1). Επιπλέον, οι κατασχεθείσες ποσότητες **φυτών κάνναβης** για το έτος αναφοράς έφθασαν τις 101.360 (Πίνακας 10.1), παρουσιάζοντας αύξηση συγκριτικά με το 2020 της τάξεως του 65%. Στην εν λόγω αύξηση συνέβαλε η δράση Οργανωμένων Εγκληματικών Ομάδων (ΟΕΟ), οι οποίες χρησιμοποιώντας ως προκάλυμμα αδειοδοτημένη καλλιέργεια βιομηχανικής κάνναβης και καλλιεργώντας δενδρύλλια κάνναβης που δεν ενέπιπταν στο νομοθετικό πλαίσιο, δρούσαν σε θερμοκήπια στην περιοχή της Αττικής βάση του οποίου είχε εγκριθεί η άδεια καλλιέργειας. Η πλειονότητα των κατασχέσεων της ουσίας και των φυτών κάνναβης, πραγματοποιήθηκε από την Ελληνική Αστυνομία.

Οι κατασχεθείσες ποσότητες **συνθετικών ναρκωτικών** για το έτος 2021 ήταν 590 δισκία, σημαντικά μικρότερος αριθμός συγκριτικά με το 2020 (519.306 δισκία). Ο ιδιαίτερα αυξημένος αριθμός δισκίων το 2020 οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά σε μία μεγάλη κατάσχεση 500.000 δισκίων Έκσταση (ΧΤC) που πραγματοποιήθηκε στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Οι συλληφθέντες ανήκαν σε εγκληματική οργάνωση που ειδικευόταν στη μεταφορά και διακίνηση μεγάλων ποσοτήτων ναρκωτικών σε περιοχές της Βόρειας Ελλάδος. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη ποσότητα δισκίων ΧΤC που έχει κατασχεθεί στην Ελλάδα (τα τελευταία 30 χρόνια).

Επιπλέον, κατά το έτος αναφοράς οι κατασχεθείσες ποσότητες **ηρεμιστικών δισκίων** σημείωσαν σημαντική αύξηση συγκριτικά με το 2020 (n=47.567 δισκία) φθάνοντας τα 738.106 δισκία, με τα 695.695 δισκία να προέρχονται μετά τη σύλληψη μιας ΟΕΟ στην Περιφέρεια Αττικής η οποία ειδικευόταν στην εισαγωγή (από Ιταλία, Κροατία, Πορτογαλία, Σλοβενία, Σερβία και Σλοβακία), με τη μέθοδο της αποστολής δερμάτων, απαγορευμένων φαρμακευτικών δισκίων και αναβολικών, καθώς και στην αποθήκευση, στη συσκευασία και, στη συνέχεια, στην εξαγωγή των ανωτέρω ποσοτήτων σε χώρες του εξωτερικού (ΗΠΑ, Καναδά, Νορβηγία, Ολλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ελβετία). Αύξηση επίσης σημειώθηκε κατά το έτος αναφοράς στις κατασχεθείσες ποσότητες των **δόσεων LSD** (n=1.232 δόσεις) συγκριτικά με το 2020 (n=191 δόσεις).

Γράφημα 11.5: Διαχρονικές τάσεις στις κατασχεθείσες ποσότητες (σε κιλά) α) ηρωίνης, β) κοκαΐνης και γ) ινδικής κάνναβης (2000-2021).

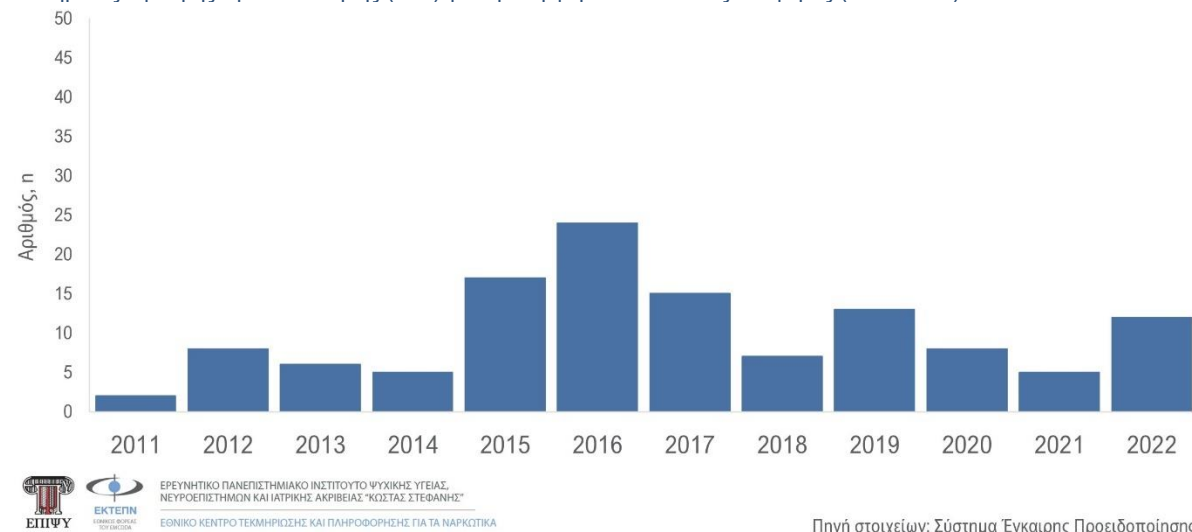
ΕΠΙΦΥ
ΕΚΤΕΠΝ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ "ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ"
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Στοιχεία: ΣΟΔΝ-ΕΜΠ

11.2.2 Νέες ψυχοδραστικές ουσίες

Τα στοιχεία για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες (κατασχέσεις, τοξικώσεις και θάνατοι) συγκεντρώνονται μέσω του Εθνικού Δικτύου του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) του ΕΚΤΕΠΝ αποτελούμενο από τα τοξικολογικά εργαστήρια, τις Αρχές Επιβολής του Νόμου και τις υπηρεσίες θεραπείας της ουσιοεξάρτησης και μείωσης της βλάβης της χώρας.

Γράφημα 11.6: Διαχρονικές τάσεις στο αριθμό των νέων ψυχοδραστικών ουσιών που κοινοποιήθηκαν μέσω του Δικτύου Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) για πρώτη φορά κατά το έτος αναφοράς (2011-2022).

ΕΠΙΦΥ
ΕΚΤΕΠΝ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ "ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ"
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Πηγή στοιχείων: Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης

Το 2022, δώδεκα νέες ψυχοδραστικές ουσίες ταυτοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χώρα μας, μεγαλύτερος αριθμός σε σχέση με την προηγούμενη 2ετία (2020-2021) (Γράφημα 10.6).

Στον Πίνακα 11.2 παρουσιάζονται οι νέες ουσίες που κοινοποιήθηκαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα κατά το έτος αναφοράς.

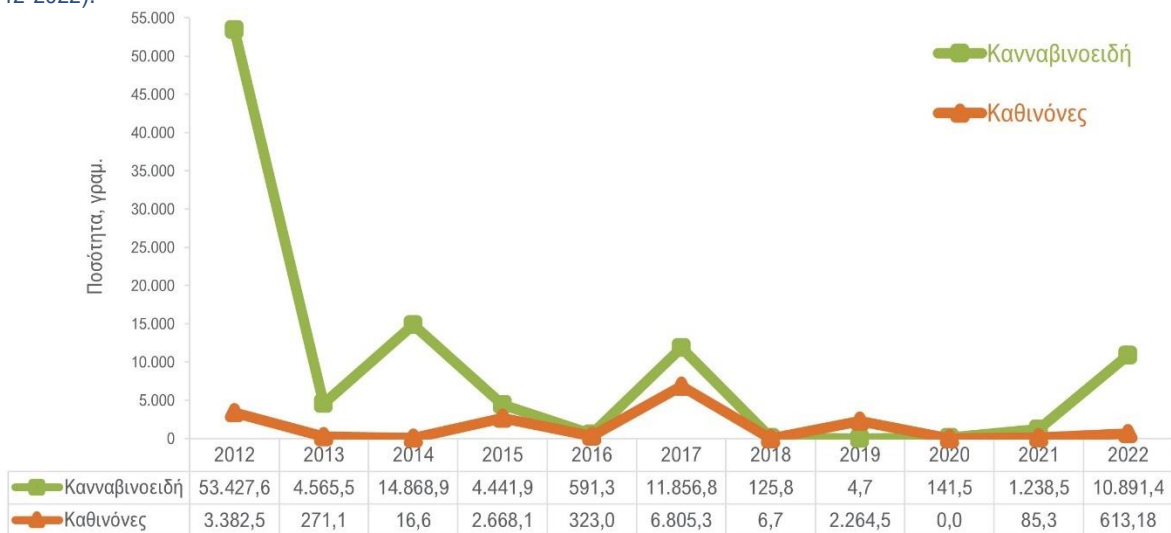
Πίνακας 11.2: Νέες ψυχοδραστικές ουσίες που ταυτοποιήθηκαν για πρώτη φορά το 2022.

Χημικές ουσίες	Ουσίες	N
Συνθετικά κανναβινοειδή	CUMYL-CBMICA, MDA-19 4en-pentyl analogue (BZO-4en-POXIZID), HHC (Εξαιδροκανναβινόλη)	3
Καθινόνες	alpha-PHP, alpha-PiHP, N-Ethyl-Hexedrone	3
Αρυλαλκυλαμίνες (arylalkylamines)	6-APB, 5-MAPB	2
Τρυπταμίνες	4-HO-MET, AL-LAD	2
Αρυλκυκλοξελαμίνες (arylcyclohexylamines)	Deschloroketamine	1
Φυτά και εκχυλίσματα	LSA (Lysergic acid amide)	1
ΣΥΝΟΛΟ		12

ΠΗΓΗ: ΕΚΤΕΠΝ 2023 (Στοιχεία: Γενικό Χημείο του Κράτους).

Όλες οι παραπάνω νέες ουσίες εντοπίστηκαν σε κατασχεθείσες ποσότητες. Τρεις από αυτές, οι alpha-PHP, HHC και LSA αναφέρθηκαν επίσης το 2022 από το ιατρικό προσωπικό των δημόσιων νοσοκομείων, καθώς η χρήση τους αποκλειστικά ή μαζί με άλλες ουσίες προκάλεσαν τοξικώσεις σε τρία άτομα που προσήλθαν για ιατρική βοήθεια.

Γράφημα 11.7: Διαχρονικές τάσεις στις κατασχεθείσες ποσότητες (σε γραμμάρια) α) κανναβινοειδών και β) καθινόνων (2012-2022).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ,
ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ "ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ"
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Στοιχεία: Γενικό Χημείο του Κράτους

Κατά το έτος αναφοράς παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση στις κατασχεθείσες ποσότητες συνθετικών κανναβινοειδών συγκριτικά με το 2021 η οποία οφείλεται κυρίως στην κατάσχεση 10 περίπου κιλών του συνθετικού κανναβινοειδούς ADB-BUTINACA που πραγματοποιήθηκε από την Αστυνομία σε περιοχή του Έβρου. Επιπλέον αύξηση σημειώθηκε στις κατασχεθείσες ποσότητες καθινόνων συγκριτικά με το προηγούμενη διετία (2020-2021) (Γράφημα 11.7).

Το 2022, παρουσιάστηκε σημαντική μείωση στις κατασχεθείσες ποσότητες τραμαδόλης συγκριτικά με την προηγούμενη διετία (2021-2022), ενώ οι κατασχεθείσες ποσότητες κεταμίνης αυξήθηκαν συγκριτικά με τα 4 προηγούμενα έτη (2018-2020) (Πίνακας 11.3).

Πίνακας 11.3: Διαχρονικές τάσεις στις κατασχεθείσες ποσότητες α) τραμαδόλης και β) κεταμίνης (2018-2022).

	2018	2019	2020	2021	2022
Τραμαδόλη (δισκία/κάψουλες)	225	1.954	25.947	139.706	1.039
Κεταμίνη (γραμμάρια)	7,53	5,36	176,73	3.097,2	3.289,5

ΠΗΓΗ: ΕΚΤΕΠΝ 2023 (Στοιχεία: Γενικό Χημείο του Κράτους).

11.2.3 Τιμή και καθαρότητα ναρκωτικών

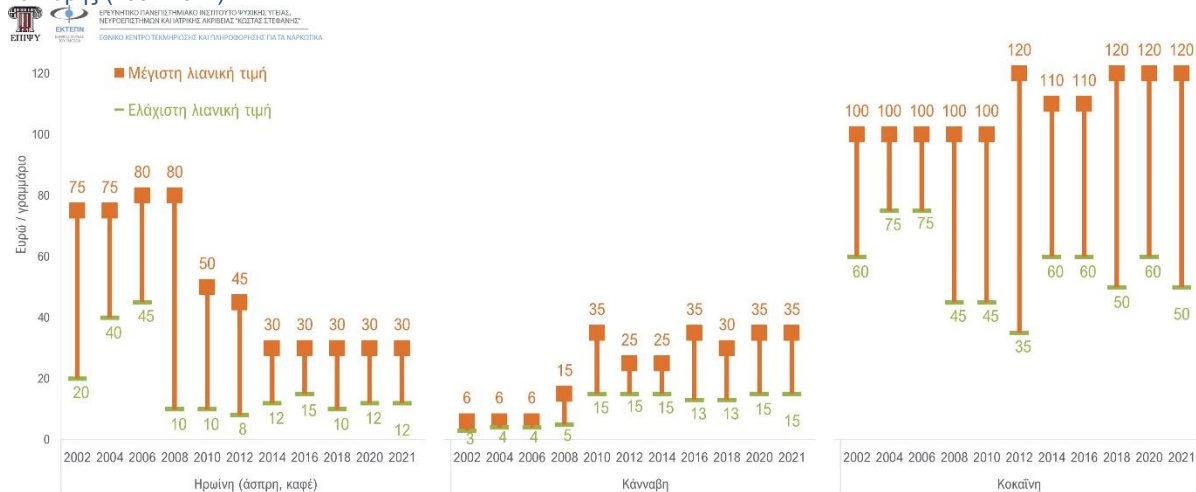
Το Γενικό Χημείο του Κράτους (Β΄ Χημική Υπηρεσία Αθηνών) προσδιορίζει ύστερα από εργαστηριακή ανάλυση δειγμάτων τη χημική σύσταση και την καθαρότητα των ουσιών που κατάσχονται από την Ελληνική Αστυνομία, την Τελωνειακή Υπηρεσία, το Λιμενικό Σώμα και την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων.

Η μέγιστη **περιεκτικότητα** σε δραστική ουσία στα δείγματα ηρωίνης κατά το έτος 2021 ήταν 56,6% αυξημένη συγκριτικά με το έτος 2020 (43,8%), διατηρώντας όμως την ανακοπή της αυξανόμενης τάσης που διαγραφόταν την τριετία ζετία (2017: 62,4%, 2018: 68,9%, 2019: 77,6%)—ενδεικτικό και αυτό της διατάραξης της αγοράς της ηρωίνης λόγω της πανδημίας covid19. Η μέση περιεκτικότητα σε δραστική ουσία των δειγμάτων κοκαΐνης κατά το έτος 2021 ήταν 86,8%, αισθητά αυξημένη συγκριτικά με την αντίστοιχη τιμή του 2020 (63,6%), με πιθανή ερμηνεία της εν λόγω αύξησης τις μεγάλες κατασχεθείσες ποσότητες κοκαΐνης στα σημεία εισόδου της Χώρας στη διετία 2020-2021.

Ως καθαρότητα ορίζεται η επί τοις εκατό (%) περιεκτικότητα ενός δείγματος σε 'δραστική' ουσία.

Πληροφορίες για την **τιμή** των ουσιών στην παράνομη αγορά παρέχονται από το ΣΟΔΝ. Από το 2014 η μέγιστη λιανική τιμή της **ηρωίνης** έχει παραμείνει σταθερή στην τιμή των 30 ευρώ/γραμμ. (φθινότερη μέγιστη λιανική τιμή μετά το 2002), μετά την τιμή των 80 ευρώ/γραμμ. την οποία είχε λάβει το 2008 (Γράφημα 11.12). Η μέγιστη λιανική τιμή πώλησης της **κοκαΐνης** σταθεροποιήθηκε μετά το 2016 στα 120 ευρώ/γραμμ., όπως και η ελάχιστη λιανική τιμή πώλησής της για το ίδιο χρονικό διάστημα στην τιμή των 60 ευρώ/γραμμ. Επιπλέον, η μέγιστη τιμή πώλησης της κατεργασμένης **κάνναβης** έχει σταθεροποιηθεί από το 2015 στα 35 ευρώ/γραμμ. (Γράφημα 11.8).

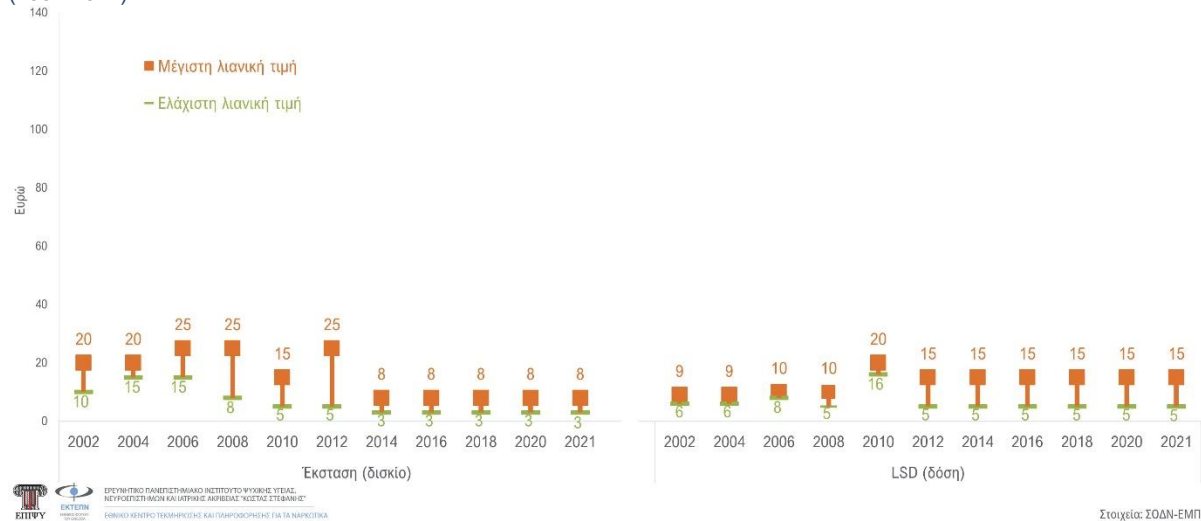
Γράφημα 11.8: Διαχρονικές τάσεις στην ελάχιστη και τη μέγιστη λιανική τιμή α) ηρωίνης, β) κοκαΐνης και γ) κατεργασμένης κάνναβης (2002-2021).

Στοιχεία: ΣΟΔΝ-ΕΜΠ

Τόσο η μέγιστη όσο και η ελάχιστη τιμή λιανικής πώλησης των δισκίων Έκστασης για το 2021 διατηρούνται στα χαμηλότερα επίπεδα από το 2013 και μετά, συγκριτικά με την προηγούμενη δεκαετία. Επιπλέον, η ελάχιστη και η μέγιστη τιμή λιανικής πώλησης των δόσεων LSD παρέμειναν αμετάβλητες μεταξύ των ετών 2012 και 2021 (Γράφημα 11.9).

Γράφημα 11.9: Διαχρονικές τάσεις στην ελάχιστη και τη μέγιστη λιανική τιμή α) δισκίων Έκστασης και β) δόσεων LSD (2002-2021) .

ΕΠΙΤΡΥ
ΕΚΤΕΠΝ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΝΕΥΡΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΡΗΣΕΩΣ ΑΚΡΟΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΙΔΕΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Στοιχεία: ΣΟΔΝ-ΕΜΠ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Το ΕΚΤΕΠΝ συνεργάζεται με το Συντονιστικό Όργανο Δίωξης Ναρκωτικών (ΣΟΔΝ-ΕΜΠ) και συλλέγει σε ετήσια βάση στοιχεία που συγκεντρώνει το ΣΟΔΝ-ΕΜΠ αφορούν τις κατηγορίες για αδικήματα που σχετίζονται με παραβάσεις του ισχύοντος Νόμου (κωδικοποίηση 4139/2013), τις κατασχεθείσες ποσότητες ναρκωτικών ουσιών, τους συνηθέστερους τρόπους διακίνησής τους και τις χώρες παραγωγής και προέλευσής τους, καθώς και πληροφορίες για την τιμή των ουσιών στην παράνομη αγορά.

Επίσης, στοιχεία παρέχονται στο ΕΚΤΕΠΝ από το Τμήμα Επιμελητών Ανηλίκων της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Αθηνών του Υπουργείου Δικαιοσύνης σχετικά με τις δικαστικές αποφάσεις που αφορούν σε ανηλίκους που εισήχθησαν στο Μονομελές και στο Τριμελές Δικαστήριο Ανηλίκων Αθηνών για παραβάσεις της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά.

Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης

Το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) αποτελεί έναν ευρωπαϊκό μηχανισμό ταχείας ανταπόκρισης στην εμφάνιση νέων ψυχοδραστικών ουσιών που μπορεί να θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Λειτουργεί σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο που περιλαμβάνει έναν Κανονισμό 2017/2101 και μία Οδηγία 2017/2103, που αντικατέστησαν παλιότερες αντίστοιχες Αποφάσεις.

Το ΣΕΠ λειτουργεί στη χώρα μας από το ΕΚΤΕΠΝ από το 1999, το οποίο δημιούργησε ένα Εθνικό Δίκτυο Πληροφόρησης αποτελούμενο από το Γενικό Χημείο του Κράτους, τις Αρχές Επιβολής του Νόμου, τα εργαστήρια ιατροδικαστικής και τοξικολογίας, το Εργαστήριο Αναλυτικής Χημείας (ΕΚΠΑ), το Κέντρο Δηλητηριάσεων και τις υπηρεσίες θεραπείας της ουσιοεξάρτησης και μείωσης της βλάβης με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών για την κυκλοφορία και τη χρήση νέων ψυχοδραστικών ουσιών (μέσα από τις αναλύσεις των ουσιών από τις κατασχέσεις, τις τοξικώσεις και τους θανάτους), για νέους τρόπους χρήσης ήδη γνωστών ουσιών και για νέους συνδυασμούς ουσιών.

Περισσότερες πληροφορίες: www.ektepn.gr/activities/ews

Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία: www.ektepn.gr/latest-data/drug-offences-market-ews

Ιωάννα Σιάμου